

Budaházi Tibor

Novotny Tihamér

A festett lírai emlékezés és emlékkeltés jelhalmozó emlékművei

Az 50 éves Budaházi Tibor művészetéről

[Városi Hangverseny- és Kiállítóterem, Zalaegerszeg,
2004. október 18. – november 13.]

A művész 1954-ben született az erdélyi Kőszegremetén. Középfokú tanulmányait a szatmárnémeti Képzőművészeti Gimnáziumban végezte, majd Magyarországra telepedése után, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola rajz szakán szerzett diplomát. 1986-tól Zalaegerszegen él és dolgozik.

Megítélésem szerint Budaházi egy rejtőzködő, nehezen feltárulkozó, lelki tartalékokban gazdag alkotószemélyiség. Egyszerre nyílt és zárkózott lény egy olyan emberé, aki céljai elérése érdekében bámulatra méltó fizikai és szellemi energiákat képes újra és újra mozgósítani. Szakállas feje – remélem megbocsátható ez a bizalmaskodó hang, melyet a pontosabb lélekrajz kedvéért vagyok kénytelen megütni –, neki is pontosan úgy ül kurta nyakán, mint az újkori metszeteken az erdélyi fejedelmeké. Hiába, vannak dolgok, melyeken nem tudunk, de ne is akarjunk változtatni!

Valószínű tehát, hogy életrajzi mozzanatokkal, vagyis a beszédes hely historizáló szellemével, s azzal a nem mellékes ténnyel, hogy édesapja észak-erdélyi tanító volt, magyarázható az a benne kialakult zsigeri érdeklődés és szeretet, amellyel mint képzőművész az írás(képek), a (kézzel) írott, vagy nyomtatásban terjesztett könyvritkaságok, a különféle személyes feljegyzéseket tartalmazó családi füzetek, régi iratok és okmányok, a kódexlapok, az őrzött hagyományok, az élő-töredező emlékezet, és általános értelemben – egyetemes tapasztalatokat szülő jelleggel is – a hazai történelem tárgyi és szellemi kultúrája felé fordult. Úgy gondolom, hogy ez az érdeklődés egy tipikus, teljességgel kisebbségi alapokon álló értelmiségi szemléletnek felelt meg abban az időben. Azonban más perspektívából vagy oldalról nézve a helyzetet, élete és munkássága bizonyos értelemben ma is ugyanennek az élet-érzésnek és létformának a fordított alapállásból történő folytatásaként értelmezhető.

Ez tehát az ő „itt és mostja”, irányelve és építkezése. Előbányászni, felkutatni, létrehozni, kifejezni, közölni valami

Kiállítási enteriőr - Városi Hangverseny és Kiállítóterem

Kódex II., 1996 - vegyes technika, farost

képzettársítása. Ettől a megjelenített kettősségtől, ettől a rafinált dichotómiától olyan szépek, olyan megkapóan szomorúak és hősiések, olyan hiábavalóan magasztosak, fenségesek és tanulságosak képei.

Festményeinek, grafikáinak története, meséje van. A festékanyagok bőrreégei, a motívum- és a kalligrafikus írástörödékek, a beragasztott, s csak itt-ott olvasható újságpapír fragmentumok, a sejtetésbe burkolódzó emberjegyek, szellemképek és formaképzetek írják, mesélik ezt a történetet. Az időfolyamat kitágul, múlt, jelen és jövő találkozik, munkálkodik a művekben és a műveken. Szólnak Budaházi Tiborról, ősről, emberi sorsokról, beszélnek képekben fogalmazott imádságról, jelekbe írott Istenről (Atyáról, Fiúról és Szentlélekről), s a töredezett, esendő mivoltában is megmaradni igyekvő, szenvedő magyar kultúráról.